

EVROPSKA
KOMISIJA

Bruselj, 21.12.2016
COM(2016) 825 final

2016/0413 (COD)

Predlog

UREDBA EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA

**o kontroli gotovine, ki se vnaša v Unijo ali iznaša iz nje, in razveljavitvi Uredbe (ES)
št. 1889/2005**

{SWD(2016) 470 final}

{SWD(2016) 471 final}

OBRAZLOŽITVENI MEMORANDUM

1. OZADJE PREDLOGA

• Razlogi za predlog in njegovi cilji

S tem predlogom se uredba o kontroli gotovine usklajuje z mednarodnimi normami in dobrimi praksami v boju proti pranju denarja in financiranju terorizma. Predlog obravnava področja, na katerih so bile z oceno uredbe o kontroli gotovine ugotovljene možnosti za izboljšanje, z njim pa se izvajajo tudi številni ukrepi iz sporočila Komisije o *akcijskem načrtu za okrepitev boja proti financiranju terorizma*¹.

Prva uredba o kontroli gotovine je bila sprejeta leta 2005². Ta uredba je dopolnjevala določbe direktive o preprečevanju pranja denarja³, saj je določala sistem kontrol za fizične osebe, ki so vstopale v Unijo ali izstopale iz nje in so imele pri sebi valuto ali prenosljive instrumente, ki se glasijo na prinosnika, v vrednosti 10 000 EUR ali več. Tako je navedena uredba na ravni EU izvajala mednarodne standarde na področju preprečevanja pranja denarja in financiranja terorizma, zlasti priporočilo Projektne skupine za finančno ukrepanje proti pranju denarja (v nadaljnjem besedilu: FATF) o kontrolah prenosa gotovine.

Komisija je na podlagi ocene, v kolikšni meri je prva uredba o kontroli gotovine dosegla svoje cilje, informacij držav članic in ocene razvoja mednarodnih standardov za kontrolo čezmejnih tokov gotovine ugotovila, da je uredba na splošno učinkovita, vendar nekateri njeni deli povzročajo težave in bi jih bilo treba okrepiti za izboljšanje njenega delovanja.

Natančneje, ta predlog je namenjen obravnavi naslednjih vprašanj:

1. Nepopolno zajetje čezmejnih prenosov gotovine

V skladu z veljavno uredbo o kontroli gotovine morajo fizične osebe, ki vstopajo v EU ali izstopajo iz nje in nosijo gotovino v vrednosti 10 000 EUR ali več, podati prijavo. Vendar uredba ne vsebuje določb o gotovini, ki se pošlje s pošto ali tovorno pošiljko ali prek prevoznika gotovine. Javni organi so opozorili, da so storilci kaznivih dejanj za pošiljanje ali prejemanje gotovine začeli uporabljati take pošiljke, da se izognejo obveznosti prijave na podlagi uredbe o kontroli gotovine.

2. Težave pri izmenjavi podatkov med organi

V skladu z veljavno uredbo o kontroli gotovine se zahteva le, da pristojni organi podatke o prijavah „dajo na razpolago“ finančnoobveščevalni enoti (v nadaljnjem besedilu: FIU) države članice, v kateri so bili zbrani. To nekoliko pasivno zahtevo je mogoče izpolniti že s tem, da se izpolnjeni obrazci prijav preprosto dajo na razpolago FIU v pregled. Vendar pa to ne zadostuje, saj bi bilo treba podatke dejavno posredovati FIU, da bi jih te lahko analizirale. Poleg tega se podatki o prijavah s pristojnimi organi drugih držav članic lahko izmenjajo le, če obstajajo znaki nezakonite dejavnosti, pa še takrat to ni obvezno. To je povzročilo nedosledno izvajanje in le malo sistematične izmenjave podatkov.

3. Pristojni organi nimajo možnosti začasno zadržati zneskov, ki so nižji od mejne vrednosti

¹ COM(2016) 50 final.

² Uredba Evropskega parlamenta in Sveta (ES) št. 1889/2005 z dne 26. oktobra 2005 o kontroli gotovine ob vstopu v Skupnost ali izstopu iz nje (UL L 309, 25.11.2005, str. 9)

³ Vstaviti sklic

Sedanja uredba o kontroli gotovine organom ne dovoljuje, da bi gotovino začasno zadržali, če odkrijejo prenose zneskov, nižjih od mejne vrednosti, pri katerih obstajajo znaki nezakonite dejavnosti.

4. Nepopolna opredelitev „gotovine“

V skladu z mednarodnimi standardi je gotovina opredeljena kot „valuta, ki je v obtoku kot plačilno sredstvo, ali prenosljivi instrumenti, ki se glasijo na prinosnika“. Vendar so bili zabeleženi primeri, ko so storilci kaznivih dejanj za prenos vrednosti prenesli znatne količine visoko likvidnega blaga, kot je zlato, da bi se izognili prijavi. Standardna carinska deklaracija tega vprašanja ne obravnava zadovoljivo, saj ne zajema nobenih podrobnosti o, na primer, gospodarskem izvoru ali namenu gotovine ter se ne zahteva vedno. Prav tako je bistvenega pomena, da se upoštevajo hitro spreminjajoče se oblike kriminala ter porast kibernetске kriminalitete, spletnih goljufij in nedovoljenih spletnih tržnic, k čemer prispevajo razvoj trga elektronskega denarja in njegovih produktov, zlasti predplačniških plačilnih instrumentov. Opredelitev gotovine je treba razširiti in z njo zajeti tudi take načine plačila, da bi zaprli zakonodajno vrzel, o kateri so poročali organi za preprečevanje, odkrivanje in preiskovanje kaznivih dejanj ter jo utemeljili⁴.

5. Različne kazni za opustitev prijave v državah članicah

Kazni za opustitev prijave gotovine se med državami članicami močno razlikujejo. Nekatere so določile zelo nizke kazni, ki morda niso odvračilne, v drugih državah članicah pa stroge kazni kažejo na samodejno predpostavko, da je opustitev prijave gotovine dokaz za temeljno kaznivo dejanje (kar je treba še ugotoviti in bi moralo biti predmet ločene preiskave). V skladu s sedanjo uredbo o kontroli gotovine so morale države članice Komisijo uradno obvestiti o veljavnih kaznih v trenutku začetka veljavnosti uredbe, ne pa tudi o morebitnih naknadnih spremembah.

6. Različne ravni izvajanja v državah članicah

Na podlagi sedanje uredbe o kontroli gotovine večina držav članic prostovoljno uporablja isti obrazec prijave, vendar to ni obvezno. Države članice Komisiji zagotavljajo tudi statistične podatke, vendar posredovanja teh podatkov kot tudi ravni njihove podrobnosti ni mogoče izvrševati, kar lahko povzroči težave pri zagotavljanju dosledne uporabe in ocenjevanju učinkovitosti.

Dodatna težava je ozaveščanje potnikov o njihovih obveznostih. To lahko najboljše storijo države članice ob upoštevanju svojih posebnih potreb in razmer. Komisija bo preučila, kako bi se lahko ta cilj kar najboljše dosegel, prav tako pa se bo povezala z nacionalnimi strokovnjaki na tem področju in je pripravljena državam članicam pomagati pri pripravi ustreznega gradiva.

• **Skladnost z veljavnimi predpisi s področja zadevne politike**

Ta predlog je treba obravnavati v kontekstu okvira EU in mednarodnega okvira za boj proti pranju denarja in financiranju terorizma.

FATF, v kateri Unijo zastopa Komisija, na mednarodni ravni daje priporočila za jurisdikcije na področju boja proti pranju denarja in financiranju terorizma. Priporočila niso pravni instrumenti, ki bi se uporabljali neposredno, vendar so kljub temu pomembni: ocene članic

⁴ Glej poročilo Europolu „Why cash is still king“ (Zakaj je gotovina še vedno kraljica), ki je na voljo na naslednji povezavi: <https://www.europol.europa.eu/newsroom/news/cash-still-king-criminals-prefer-cash-for-money-laundering>.

FATF o skladnosti drugih članic se skrbno preučijo in imajo velik vpliv na ugled. Priporočilo 32 FATF obravnava vprašanje čezmejnih prenosov gotovine.

Na ravni EU so bili sprejeti različni pravni instrumenti, da bi se oblikoval učinkovit okvir za boj proti pranju denarja in financiranju terorizma. Ti vključujejo:

- četrto direktivo o preprečevanju pranja denarja⁵, ki zajema večino priporočil FATF;
- Uredbo (ES) št. 1781/2006 o podatkih o plačniku, ki spremljajo prenose denarnih sredstev⁶, s katero se izvaja posebno priporočilo VII FATF o elektronskih prenosih sredstev;
- Direktivo 2007/64/ES o plačilnih storitvah na notranjem trgu⁷ (direktiva o plačilnih storitvah), s katero se, skupaj z direktivo o preprečevanju pranja denarja, izvaja posebno priporočilo VI FATF o vzporednih sistemih nakazovanja;
- Uredbo (ES) št. 2580/2001 o posebnih omejevalnih ukrepih za nekatere osebe in subjekte zaradi boja proti terorizmu⁸, s katero se, skupaj z Uredbo (ES) št. 881/2002⁹ o izvajanju sankcij ZN proti Al Kaidi in talibanom, izvaja del posebnega priporočila III FATF o zamrznitvi sredstev teroristov.

Na splošno na področju boja proti pranju denarja in financiranju terorizma:

- direktiva o preprečevanju pranja denarja določa okvir pravil za delovanje formalnega finančnega sektorja; ter
- uredba o kontroli gotovine določa dopolnilni okvir pravil za zaščito Unije pred prenosi gotovine prek njene zunanje meje s strani oseb, ki so vpletene v pranje denarja in financiranje terorizma ter se želijo izogniti kontrolam formalnega finančnega sistema.

• **Skladnost z drugimi politikami Unije**

Predlog je skladen z drugimi politikami Unije in k njim prispeva, zlasti z:

- *Evropsko agendo za varnost*¹⁰, v kateri je poudarjen pomen boja proti terorizmu in organiziranemu kriminalu ter izmenjave podatkov med pristojnimi organi, zlasti med FIU;
- *akcijskim načrtom za okrepitev boja proti financiranju terorizma*, v katerem so navedene številne politične in zakonodajne pobude (vključno s tem predlogom), ki bodo sprejete v okviru celovitega pristopa na tem področju; ter
- predlogom Komisije za direktivo Evropskega parlamenta in Sveta o boju proti terorizmu in nadomestitvi Okvirnega sklepa Sveta 2002/475/PNZ o boju proti terorizmu¹¹, ki vključuje določbe o kazenskih sankcijah za osebe ali subjekte, ki zagotavljajo materialno podporo terorizmu;
- načelom prostega pretoka kapitala, ki prepoveduje omejitve pretoka plačil in kapitala med državami članicami in tretjimi državami, toda ne posega v nediskriminatorne ukrepe, upravičene zaradi javnega reda in javne varnosti.

⁵ UL L 141, 5.6.2015, str. 73.

⁶ UL L 345, 8.12.2006, str. 1.

⁷ UL L 319, 5.12.2007, str. 1.

⁸ UL L 344, 28.12.2001, str. 70.

⁹ UL L 139, 29.5.2002, str. 9.

¹⁰ COM(2015) 185 final.

¹¹ COM(2015) 625 final.

2. PRAVNA PODLAGA, SUBSIDIARNOST IN SORAZMERNOST

• Pravna podlaga

Predlog temelji na dveh členih primarne zakonodaje, ki sta tako pravna podlaga:

- členu 114 PDEU (notranji trg) – da bi zagotovili pravilno delovanje notranjega trga in zaščitili državljane Unije in podjetja, je treba sprejeti ukrepe za zaustavitev oseb, ki so vpletene v pranje denarja in financiranje terorizma ter za prenos gotovine izkoriščajo razlike med nacionalnimi pristopi. Te ukrepe je treba harmonizirati, da se zagotovi učinkovitost; ter
- členu 33 PDEU (carinsko sodelovanje) – kontrole gotovine bi morale potekati na zunanji meji Unije, kjer je močna prisotnost carinskih uprav. Poleg tega imajo te uprave veliko strokovnega znanja in izkušenj s kontrolami potniškega prometa in splošnega prenosa pošilk prek zunanje meje.

• Subsidiarnost (za neizključno pristojnost)

Predlog je del okvira EU za boj proti pranju denarja/financiranju terorizma. Vzpostavlja vzporednost z direktivo o preprečevanju pranja denarja, kar zadeva prenos gotovine prek zunanje meje.

Organizacija notranjega trga s prostim pretokom blaga, oseb, storitev in kapitala vključuje sprejemanje harmoniziranih ukrepov v vseh državah članicah, če je to potrebno zaradi javnega interesa, da se vzdržujejo primerna in enaka raven varstva ter enaki konkurenčni pogoji.

Zahtevane stopnje harmonizacije ne bi bilo mogoče doseči samo na podlagi nacionalne zakonodaje. Osebe, vpletene v pranje denarja in financiranje terorizma, bi lahko izkoriščale razlike in poskušale svojo gotovino vnesti v EU ali jo iznesti iz nje prek držav članic z najšibkejšimi kontrolnimi ukrepi. Glede na skupni znesek gotovine, ki se vsako leto prijavi ob vstopu v EU ali izstopu iz nje (v povprečju 60–70 milijard EUR za fizične osebe), bi to lahko imelo izkrivljajoč učinek na notranji trg.

Ta predlagana uredba državam članicam ne preprečuje sprejetja nacionalnih nadzornih ukrepov za prenos gotovine prek *notranjih* meja, pod pogojem, da so v skladu s členom 65(1)(b) in členom 65(3) PDEU.

Ta uredba ne zadeva ukrepov EU ali držav članic, ki omejujejo pretok kapitala v primeru resnih težav pri delovanju ekonomske in monetarne unije (člen 66 PDEU) ali v primeru nenadne plačilnobilancijske krize (člena 143 in 144 PDEU).

• Sorazmernost

Komisija meni, da so izbrane možnosti politike primerne in potrebne za obravnavo navedenih vprašanj in doseganje ciljev.

Razširitev področja uporabe kontrol na gotovino, ki se pošlje po pošti ali kot tovor, in vključitev možnosti, da organi zadržijo zneske, ki so nižji od mejne vrednosti, če obstajajo znaki kaznivega dejanja, bi zagotovili popolno in izrecno skladnost z mednarodnimi normami in standardi dobre prakse. Poleg tega bi imeli organi boljša nadzorna pooblastila, dodatno upravno breme za državljane, podjetja in organe pa bi bilo omejeno, zlasti zaradi sistema

razkritja za gotovino v poštnih ali tovornih pošiljkah, ki bi nacionalnim organom dajal polna pooblastila za izvajanje kontrol, vendar ne bi uvažal bremena sistematčne prijave za subjekte, ki poslujejo zakonito.

Kar zadeva izmenjavo podatkov med pristojnimi organi, bi določitev dejavne obveznosti, da je treba podatke dati na razpolago FIU zadevne države članice, zagotovila, da ta FIU prejme vse potrebne podatke za analizo. Ta raven harmonizacije je potrebna, da se prepreči dajanje podatkov „na razpolago“, ne da bi se jih dejavno posredovalo FIU. Izmenjava podatkov med pristojnimi organi bi postala obvezna v zvezi s kršitvami in prenosi gotovine, pri katerih bi obstajali znaki kaznivega dejanja, s čimer bi se izboljšale možnosti pristojnih organov za boj proti pranju denarja in financiranju terorizma ob hkratnem zagotavljanju sorazmernosti.

Predlog z razširitvijo opredelitve „gotovine“ z vključitvijo zlata in z izbiro mehanizma, pri katerem je elemente mogoče prožno spremeniti z delegiranim aktom glede na najnovejše trende in tehnologijo, upošteva najnovejši razvoj dogodkov in dokazuje zavezanost EU k preprečevanju morebitnih alternativnih poti za prenos vrednosti, ki bi se lahko razvile pozneje. Predlagane kazni za opustitev prijave državam članicam prepuščajo diskrecijsko pravico, da sprejmejo ukrepe, ki se jim zdijo potrebni za doseg ciljev. Zaradi značilnosti predplačniških kartic obstaja tveganje, da se bodo uporabljale za prenos vrednosti prek zunanjih meja za namene financiranja nedovoljenih dejavnosti. V skladu z načeli boljše priprave zakonodaje bi bilo treba pred morebitno prihodnjo vključitvijo nekaterih predplačniških kartic z delegiranim aktom oceniti dokaze za tako tveganje, praktične možnosti izvrševanja in sorazmernost ob upoštevanju legitimne uporabe predplačniških kartic.

- **Izbira instrumenta**

Za doseganje cilja in potrebne ravni harmonizacije je primeren pravni instrument uredba.

3. REZULTATI NAKNADNIH OCEN, POSVETOVANJ Z ZAINTERESIRANIMI STRANMI IN OCEN UČINKA

- **Naknadne ocene/preverjanja ustreznosti obstoječe zakonodaje**

V obsežni naknadni oceni izvirne uredbe o kontroli gotovine iz leta 2015¹² je bilo opredeljenih več področij, ki bi jih bilo mogoče izboljšati:

- vključitev prenosa gotovine po pošti in s tovorom prek zunanjih meja EU na področje uporabe uredbe;
- razširitev in harmonizacija možnosti izmenjave podatkov med državami članicami z:
 - a. vključitvijo vseh podatkov o kontroli gotovine (vključno z nesumljivimi prostovoljnimi prijavami); ter
 - b. določitvijo jasnih postopkov in zagotovitev učinkovitih orodij za izmenjavo podatkov.
- izrecno dovoljenje za uporabo podatkov o prijavah gotovine za davčne namene, vključno z bojem proti davčnim goljufijam in utajam;
- približevanje kazni v zvezi s kontrolo gotovine, ki jih države članice uporabljajo na zunanjih mejah EU;

¹² Vstavi se povezava na oceno.

- poenostavitev postopka izmenjave prijav gotovine, kar zadeva FIU;
- sprememba opredelitve gotovine, da se vključijo zlato in dragi kamni; ter
- razvoj mehanizma za zagotovitev zadostne in dosledne ravni izvajanja v državah članicah.

Ta področja so bila analizirana v naknadni oceni učinka.

• **Posvetovanja z zainteresiranimi stranmi**

Na platformi EUSurvey je bilo opravljeno javno posvetovanje z zainteresiranimi stranmi o različnih možnostih politike¹³. Prejetih odgovorov ni bilo veliko, vendar so možnosti, ki so uporabljene, na splošno tiste, ki so jih zainteresirane strani pozitivno sprejele, razen razširitve opredelitve pojma „gotovina“, čemur je majhna večina nasprotovala. Vendar je ciljno usmerjeno posvetovanje dalo tudi rezultat (glej spodaj), za katerega Komisija meni, da je prednostnega pomena. Zaradi premislekov o subsidiarnosti je Komisija sklenila, da bi bilo ukrepe za povečanje ozaveščenosti najbolje prepustiti državam članicam, pri ukrepih pa bi jih Komisija podprla. Tisti, ki so poslali odgovore na posvetovanje, so podprli možnost izmenjave podatkov o rednih prijavah gotovine za davčne namene, vendar so bili med oceno učinka izraženi pravni pomisleki, zato ta možnost ni bila uporabljena v tem predlogu.

V vseh državah članicah je potekalo tudi bolj ciljno usmerjeno posvetovanje s carinskimi organi, policijo in FIU glede možnosti razširitve opredelitve pojma „gotovina“, da bi zajela več kot le valuto in prenosljive instrumente, ki se glasijo na prinosnika. Odgovori (72 odgovorov iz 27 držav članic) so bili na splošno pozitivni ter naklonjeni temu, da bi sprejeti pristop omogočal preprosto spreminjanje seznama takih hranilcev vrednosti. Komisija predlaga, da se ta nasvet upošteva in da se opredelitev „gotovine“ razširi ter da se v predlogu določi seznam glavnih kategorij, posamezni elementi pa se naštejejo v prilogi, ki se jo lahko spreminja z delegiranimi akti. Tako se bodo lahko upoštevale prihodnje spremembe, zaradi česar bo uredba dolgoročno ustrezna, Evropskemu parlamentu in Svetu pa bo omogočen nadzor.

Odkar je začela veljati izvirna uredba o kontroli gotovine, je bila Komisija v rednih stikih z nacionalnimi strokovnjaki za kontrolo gotovine. Dragoceni prispevki teh strokovnjakov iz vseh teh let so se upoštevali pri pripravi tega predloga.

• **Ocena učinka**

Opravljena je bila ocena učinka¹⁴, Odbor za regulativni nadzor pa je dal pozitivno mnenje¹⁵.

Možnosti, ki so bile izbrane za obravnavo ugotovljenih težav, so združljive s sedanjo uredbo o kontroli gotovine in bi občutno izboljšale njeno delovanje, ne da bi ustvarile nepotrebna upravna bremena. To bi se doseglo s:

- pravilnim izvajanjem priporočila 32 FATF o prevoznikih gotovine z ukrepi, ki temeljijo na razkritju podatkov o gotovini, ki se pošilja s tovorno pošiljko ali prek prevoznika gotovine. To bi, skupaj z ustreznimi kontrolami in oceno, zagotovilo vpogled in nadzor brez dodatnega bremena sistematične prijave;

¹³ Zbirno poročilo o posvetovanju je na voljo na naslednjem naslovu: Vstavi se povezava.

¹⁴ Povzetek je na voljo na naslednjem naslovu: Vstavi se povezava. celotno besedilo je na voljo na naslednjem naslovu: Vstavi se povezava.

¹⁵ Vstavi se povezava.

- poenostavitvijo in pojasnitvijo izmenjave podatkov ter določitvijo odgovornih subjektov in postopka, ki ga je treba uporabljati;
- izrecnim dovoljenjem, da se zneski, nižji od mejne vrednosti, lahko zadržijo na podlagi nacionalne zakonodaje, pri čemer se mora določiti dovolj visok prag za ukrepanje;
- novo opredelitvijo „gotovine“ na podlagi objektivnih elementov, ki bo dolgoročno ustrezna zaradi možnosti vključitve novih elementov z delegirano zakonodajo pod nadzorom Sveta in Parlamenta;
- prepustitvijo odgovornosti za kazni državam članicam, ki bi morale Komisijo uradno obvestiti o veljavnih nacionalnih določbah in vseh spremembah; ter
- formalizacijo številnih drugih podpornih elementov, kot so zagotavljanje statističnih podatkov, harmoniziran obrazec prijave in poročanje o spremembah kazni za opustitev prijave, ki so bili doslej večinoma prostovoljni. S tem se bo zagotovila kakovost prihodnjih ocen in večja pravna gotovost za zainteresirane strani.

Kar zadeva upravna bremena in stroške, se ukrepi nanašajo na gotovino v vrednosti 10 000 EUR ali več, ki se prenese prek zunanjih meja EU, in sicer ne glede na to, ali jo prenese oseba ali pa se pošlje s tovorom ali po pošti, kar je način prevoza, ki ga podjetja zelo redko uporabljajo. Trenutno mora podati prijavo fizična oseba, ki spremlja pošiljko gotovine. Izkušnje kažejo, da se poklicni prevozniki gotovine v veliki meri zavedajo svojih obveznosti in večinoma izpolnjujejo obveznosti prijave. Nova obveznost razkritja za gotovino, ki se pošilja po pošti ali kot tovor, je zasnovana tako, da organom omogoča izvajanje kontrol in, če je to potrebno, zahtevanje dokumentacije. Sistematične obveznosti vložitve prijave ni, organi pa imajo diskrecijsko pravico (npr. v primeru pošiljk med bankami). Pričakuje se, da bo učinek na poklicne prevoznike gotovine minimalen zaradi razmeroma redke uporabe tega načina pošiljanja in pristopa, ki se predlaga. Poseben učinek na MSP ali mikropodjetja ni pričakovan.

• **Temeljne pravice**

Predvideni ukrepi lahko vplivajo na naslednje pravice iz Listine EU o temeljnih pravicah (v nadaljnjem besedilu: Listina):

- spoštovanje zasebnega in družinskega življenja (člen 7 Listine);
- varstvo osebnih podatkov (člen 8 Listine);
- svoboda gospodarske pobude (člen 16 Listine); ter
- lastninska pravica (člen 17 Listine).

Na te pravice vpliva več ukrepov: državljani bodo morda morali vložiti prijavo in navesti osebne podatke, ki bodo evidentirani, obdelani in posredovani drugim organom; zbiralo se bo več podatkov kot v okviru sedanjega sistema; v primerih suma na kaznivo dejanje, povezano z zneski, ki se prenašajo, se lahko organi odločijo, da bodo gotovino začasno zadržali, kar vpliva na lastninsko pravico.

Člen 52 Listine določa, da mora biti kakršno koli omejevanje priznanih pravic in svoboščin predpisano z zakonom, spoštovati bistveno vsebino teh pravic in svoboščin, ustrezati ciljem splošnega interesa, ki jih priznava Unija, in biti sorazmerno.

Sedanji predlog vzpostavlja pravno podlago in si prizadeva za doseganje ciljev splošnega interesa. Zagotavlja številne zaščitne ukrepe v zvezi z uporabo podatkov, vključno z obveznostjo pristojnih organov (ki delujejo kot upravljavci), da zagotovijo varnost podatkov in jih obravnavajo v skladu z načeli varovanja poklicne skrivnosti, omejitve namena in posebnega obdobja hrambe.

Z ukrepi se previdno vzpostavlja ravnotežje med zadevnimi pravicami in pravnimi interesi družbe, tako da se prevzame pristop, ki je učinkovit (dosega cilj), vendar čim manj vpliva na pravice.

4. PRORAČUNSKÉ POSLEDICE

Predlog nima bistvenih posledic za proračun Evropske unije.

5. DRUGI ELEMENTI

- **Načrti za izvedbo ter ureditev spremljanja, ocenjevanja in poročanja**

Komisija bi izvajanje te uredbe in njeno uporabo spremljala v tesnem sodelovanju z državami članicami. S stalnim in sistematičnim spremljanjem bi bilo mogoče ugotoviti, ali se uredba uporablja v skladu s pričakovanji, in pravočasno obravnavati težave. Zbirali bi se dejanski podatki za spremljanje predlaganih kazalnikov (tj. statistični podatki o evidentiranih prijavah, posredovani Komisiji; kontrolah v primerih, ko je bila podana prijava; kontrolah v primerih, ko prijava ni bila podana, in rezultatih kontrol; ter statistični podatki o kaznih za opustitev prijave), ki bi hkrati služili kot podlaga za prihodnjo oceno uredbe.

Predlog predvideva, da Komisija Parlamentu in Svetu pet let po začetku veljavnosti te uredbe in nato vsakih pet let predloži ocenjevalno poročilo. V poročilu bo ocenjeno, v kolikšni meri so bili cilji uredbe izpolnjeni.

- **Natančnejša pojasnitev posameznih določb predloga**

Člen 1 določa cilje predloga in pojasnjuje, da je namen uredbe vzpostaviti vzporednost z direktivo o preprečevanju pranja denarja, kar zadeva prenose gotovine prek zunanjih meja.

Člen 2 določa številne opredelitve pojmov, zlasti opredelitev „gotovine“. Da bi se upoštevale spremembe v ravnanju storilcev kaznivih dejanj, ki se želijo izogniti obveznosti prijave, so določene štiri široke kategorije: valuta, prenosljivi instrumenti, ki se glasijo na prinosnika, blago, ki se uporablja kot visoko likviden hranilec vrednosti, in predplačniške kartice. Elementi druge, tretje in četrte kategorije so opisani v prilogi, ki se lahko spreminja z delegiranim aktom pod nadzorom Sveta in Evropskega parlamenta. Razlog za ta pristop je, da storilci kaznivih dejanj, ki se želijo izogniti prijavi, valuto včasih pretvorijo v dragoceno blago, kot so zlati kovanci. Če se bodo zlati kovanci in naložbeno zlato visoke čistosti nadzorovali, kar se tudi predlaga, bodo storilci kaznivih dejanj morda iskali druge načine za izognitev obveznosti prijave v obliki drugega blaga. Nujno je, da se lahko ukrepi v odgovor na taka ravnanja sprejmejo hitro, če je mogoče dokazati, da je to potrebno. Ko bo Komisija razmišljala o spremembi priloge, bo potrebo po spremembi pretehtala glede na preprostost izvajanja na terenu, kjer morajo biti pristojnim organom na voljo tehnična sredstva za hitro določanje vrste blaga in njegove vrednosti, ter sorazmernost ukrepa z vidika temeljnih pravic.

Točka (i) člena 2 opredeljuje izraz „kaznivo dejanje“ s sklicem na dejanja, navedena v členu 3(4) Direktive (EU) 2015/849. Poleg tega se predlaga opredelitev „kaznivega

dejanja“ za namene inkriminacije pranja denarja (opomba iz predloga direktive o boju proti pranju denarja s kazenskim pravom (COM(2016) 826 final z dne 21. decembra 2016)). Ko bosta zakonodajalca sprejela predlog direktive o boju proti pranju denarja s kazenskim pravom, bo Komisija ocenila, ali je treba revidirati Direktivo (EU) 2015/849 zaradi uskladitve opredelitve „kaznivega dejanja“, kot izhaja iz direktive o preprečevanju pranja denarja s kazenskim pravom.

Člen 3 določa, da morajo fizične osebe prijaviti zneske v višini 10 000 EUR ali več, in podrobneje opredeljuje način, kako se poda prijava (v pisni ali elektronski obliki z uporabo obrazca, določenega v skladu s členom 15(a)), in podatke, ki jih je treba navesti.

Člen 4 uvaja obveznost razkritja za nesprenjano gotovino (kot je gotovina, poslana s tovarno ali paketno pošiljko), ki bo pristojnim organom dala diskrecijsko pravico, da lahko za pošiljko gotovine v vrednosti 10 000 EUR ali več od pošiljatelja, nameravanega prejemnika ali njunega zastopnika zahtevajo, da poda prijavo. Ta pristop zagotavlja, da lahko organi pridobijo vse podatke brez uvedbe bremena sistematične prijave, npr. za pošiljke med priznanimi finančnimi institucijami. Kot v primeru prijave na podlagi člena 3 se predlaga, da se prijava ob zahtevi po razkritju poda v pisni ali elektronski obliki z uporabo obrazca, določenega v skladu s členom 15(a).

Člen 5 podeljuje pooblastila za izvajanje kontrol pristojnim organom in določa, da so v primerih kršitev zaradi opustitve prijave pooblaščen, da podajo prijavo po uradni dolžnosti.

Člen 6 pristojnim organom dovoljuje, da evidentirajo podatke o prenosih gotovine, katere znesek je nižji od mejne vrednosti za prijavo ali razkritje. Glede na posledice za temeljne pravice, zlasti v povezavi z začasnim zadržanjem gotovine iz člena 7, mora biti prag za vsako ukrepanje dovolj visok, obstajati pa morajo tudi znaki kaznivega dejanja. Uporablja se opredelitev „kaznivega dejanja“ iz direktive o preprečevanju pranja denarja (pranje denarja, financiranje terorizma in predhodna kazniva dejanja, kot so davčna kazniva dejanja).

Člen 7 organom omogoča, da gotovino začasno zadržijo, če ni bila podana prijava ali prijava ob zahtevi po razkritju, pa bi morala biti, ali če obstajajo znaki kaznivega dejanja, ne glede na znesek. Podrobne ureditve pridržanja se določijo z nacionalno zakonodajo, treba pa je poudariti, da gre za strogo varnostni upravni ukrep, katerega edini cilj je pristojnim organom omogočiti, da gotovino zadržijo od trenutka, ko odkrijejo nepravilnost, do trenutka, ko drugi organi, kot so FIU ali sodni organi, odločijo, ali obstajajo zadostni razlogi za nadaljevanje preiskave in sodni zaseg ali sprostitev gotovine. Vsako tako začasno zadržanje je treba utemeljiti s sklicevanjem na posebne okoliščine in je predmet učinkovitega pravnega sredstva v skladu z nacionalnim pravom. Če pristojni organi ne odločijo v roku, določenem za obdobje začasnega zadržanja, ali odločijo, da ni razlogov za nadaljnje zadržanje gotovine, se mora gotovina nemudoma dati na razpolago prijavitelju.

Člen 8 pristojnim organom nalaga obveznost, da podatke, pridobljene na podlagi členov 3, 4, 5(3) ali 6, dejavno posredujejo FIU, in ne zadostuje, če te podatke zgolj dajo na razpolago FIU. Podatke bi bilo treba posredovati v skladu s tehničnimi pravili, določenimi v skladu s členom 15(c).

Člen 9 določa izmenjavo podatkov med pristojnimi organi, tj. carinskimi in drugimi organi, ki jih določijo države članice za namene uporabe uredbe (npr. mejni policisti, davčni organi itd.). Glede na nadnacionalno naravo pranja denarja in financiranja terorizma ter dejstvo, da je mogoče v Unijo vstopiti ali iz nje izstopiti prek ene države članice, nato pa po njej potovati brez dodatnih kontrol, je nujno, da se za namene analize tveganja in

preprečevanja tveganja podatki o kršitvah (opustitve prijave, prijave po uradni dolžnosti ali znaki kaznivega dejanja) dajo na razpolago pristojnim organom v drugih državah članicah. Pristojni organi bi morali imeti tudi možnost, da dajo te podatke na razpolago drugim organom, ki so zadolženi za preiskovanje kaznivih dejanj, kot so opredeljena v predlogu, vendar niso neposredno določeni kot „pristojni organi“, npr. policija ali (za namene odkrivanja davčnih kaznivih dejanj ter ukrepanja v zvezi z njimi) davčni organi. Komisija bi morala biti uradno obveščena o vseh znakih kaznivih dejanj, ki bi lahko negativno vplivala na finančne interese Unije. Pristojni organi iste države članice ali pristojni organi iz različnih držav članic bi si morali izmenjevati tudi anonimizirane podatke o analizi tveganja in rezultate analize tveganja, če ugotovijo, da grožnja pomeni veliko tveganje drugje v Uniji. Podatke bi bilo treba izmenjati v skladu s tehničnimi pravili, določenimi na podlagi člena 15(c), in z uporabo obrazca, določenega na podlagi člena 15(d).

Člen 10 dovoljuje izmenjavo podatkov z državami, ki niso članice EU, če s tem soglaša pristojni organ, ki je te podatke prvotno pridobil, in se spoštujejo vse nacionalne določbe in določbe Unije v zvezi s prenosom osebnih podatkov v države nečlanice EU.

Člen 11 določa, da pristojni organi, ki pridobijo podatke na podlagi te uredbe, delujejo kot upravljavci pridobljenih osebnih podatkov, da za vse podatke, pridobljene na podlagi te uredbe, velja načelo poklicne skrivnosti, ter da morajo biti taki podatki ustrezno zaščiteni. Podatki se lahko razkrijejo samo, če to dovoljujejo nacionalne pravne določbe, zlasti v zvezi s tekočimi sodnimi postopki.

Člen 12 omejuje obdelavo osebnih podatkov na preprečevanje kaznivih dejanj in boj proti njim. Člen določa tudi, da za hrambo podatkov o prijavah velja obdobje hrambe pet let.

Člen 13 določa kazni za neizpolnjevanje obveznosti prijave. Nov element je obveznost držav članic, da Komisijo obvestijo o vseh spremembah svojih kazenskih določb po začetku veljavnosti uredbe. Države članice lahko kazni določijo same, vendar se vse kazni uporabljajo samo za opustitev prijave v skladu s to uredbo in bi morale biti učinkovite, sorazmerne in odvračilne. Pri izrekanju kazni za opustitev prijave organi ne bi smeli predvidevati ali upoštevati obstoja ali neobstoja temeljnih predhodnih kršitev v zvezi z neprijavljeno gotovino. Kazen ne pomeni, da ni potrebe po ločeni preiskavi morebitnih kaznivih dejanj, vendar to ne spada na področje uporabe uredbe. Države članice bi pri določanju kazni za opustitev prijave morale upoštevati ustrezno sodno prakso Sodišča Evropske unije in Evropskega sodišča za človekove pravice.

Člen 14 na Komisijo prenaša pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov za spreminjanje priloge, v kateri so naštet elementi opredelitve pojma „gotovina“. Taka prožnost je potrebna, da bi bila uredba dolgoročno ustrezna in da bi se snovalcem politike omogočilo, da se hitro odzovejo na nove trende na področju kriminala in upoštevajo razvoj mednarodnih standardov in dobrih praks. Pri vsaki spremembi bo treba dokazati, da je sprememba potrebna ter da je pristop sorazmeren in zagotavlja, da bodo pristojni organi lahko v praksi izvrševali vse dodatne zahteve; spremembe bodo podvržene nadzoru Evropskega parlamenta in Sveta, ki lahko nasprotujeta sprejetju takega akta, ko ju Komisija o njem uradno obvesti, lahko pa tudi kadar koli prekličeta preneseno pooblastilo. Komisija se pred sprejetjem delegiranega akta posvetuje z nacionalnimi strokovnjaki držav članic na področju kontrole gotovine, da bi pridobila njihova mnenja.

Člen 15 na Komisijo prenaša izvedbena pooblastila za določitev ukrepov, s katerimi se bo zagotovila enotna uporaba kontrol, med drugim z določitvijo predlog za obrazca prijave in razkritja; tehničnih pravil za izmenjavo podatkov (vključno z elektronskim sistemom, ki se bo uporabljal) in pravil ter oblike za anonimne statistične podatke o prijavah in kršitvah, ki jih bodo države članice posredovale Komisiji.

Člen 16 vzpostavlja Odbor za kontrolo gotovine, v katerega bodo države članice imenovale nacionalne strokovnjake in ki bo Komisiji pomagal pri oblikovanju izvedbenih aktov.

Člen 17 se nanaša na predložitev podatkov Komisiji in določa, da države članice zagotovijo podatke o organih, pristojnih za uporabo uredbe o kontroli gotovine, in o kaznih, določenih za opustitev prijave. Države članice bi morale Komisijo obveščati tudi o vseh naknadnih spremembah. Komisiji bi bilo treba zagotavljati tudi anonimne statistične podatke, in sicer v časovnih presledkih, ki se določijo z izvedbenimi akti, vendar vsaj enkrat letno.

Člen 18 se nanaša na ukrepe ocenjevanja in določa, da Komisija pet let po začetku veljavnosti uredbe in nato vsakih pet let Evropskemu parlamentu in Svetu pošlje poročilo.

Člen 19 razveljavlja Uredbo (ES) št. 1889/2005.

Člen 20 določa, da začne uredba veljati dvajseti dan po sprejetju. Začetek veljavnosti določi zakonodajalec.

Predlog

UREDBA EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA

**o kontroli gotovine, ki se vnaša v Unijo ali iznaša iz nje, in razveljavitvi Uredbe (ES)
št. 1889/2005**

EVROPSKI PARLAMENT IN SVET EVROPSKE UNIJE STA –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije in zlasti členov 33 in 114 Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Evropske komisije,

po posredovanju osnutka zakonodajnega akta nacionalnim parlamentom,

ob upoštevanju mnenja Evropskega ekonomsko-socialnega odbora¹,

ob upoštevanju mnenja Odbora regij²,

v skladu z rednim zakonodajnim postopkom,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Spodbujanje usklajenega, trajnostnega in vključujočega razvoja notranjega trga kot območja, na katerem lahko blago, osebe, storitve in kapital svobodno in varno krožijo, je ena od prednostnih nalog Unije.
- (2) Ponovna vključitev sredstev nedovoljenega izvora v gospodarstvo ter preusmeritev sredstev za financiranje nedovoljenih dejavnosti povzročata izkrivljanja in nepravilen, konkurenčno slabši položaj za državljane in podjetja, ki spoštujejo zakone, zato ogrožata delovanje notranjega trga. Poleg tega omogočata kazniva dejanja in teroristične dejavnosti, ki ogrožajo varnost državljanov Unije. Zato je Unija sprejela zaščitne ukrepe.
- (3) Eden glavnih stebrov ukrepanja je bila Direktiva Sveta 91/308/EGS³, ki je določala vrsto ukrepov in obveznosti za finančne institucije, pravne osebe in določene poklice, med drugim v zvezi z določbami o preglednosti, vodenju evidenc ter poznavanju stranke, in obveznost poročanja o sumljivih transakcijah nacionalnim finančnoobveščevalnim enotam, ki so vzpostavljene kot središča za oceno teh transakcij, sodelovanje s finančnoobveščevalnimi enotami iz drugih držav in, če je to potrebno, vzpostavitev stika s pravosodnimi organi. Direktiva je bila pozneje spremenjena in nadomeščena z drugimi ukrepi. Trenutno so določbe o preprečevanju

¹ UL C , , str. .

² UL C , , str. .

³ Direktiva Sveta 91/308/EGS z dne 10. junija 1991 o preprečevanju uporabe finančnega sistema za pranje denarja (UL L 166, 28.6.1991, str. 77).

pranja denarja opredeljene v Direktivi (EU) 2015/849 Evropskega parlamenta in Sveta⁴.

- (4) Glede na tveganje, da bi uporaba Direktive 91/308/EGS lahko povzročila porast prenosov gotovine za nedovoljene namene, kar bi lahko ogrožalo finančni sistem in notranji trg, je bila direktiva dopolnjena z Uredbo (ES) št. 1889/2005 Evropskega parlamenta in Sveta⁵. Namen navedene uredbe je preprečevanje in odkrivanje pranja denarja in financiranja terorizma z določitvijo sistema kontrol fizičnih oseb, ki vstopajo v Unijo ali izstopajo iz nje in imajo pri sebi gotovino ali prenosljive instrumente, ki se glasijo na prinosnika, v vrednosti 10 000 EUR ali več ali protivrednost navedenega zneska v drugi valuti.
- (5) Z Uredbo (ES) št. 1889/2005 so se znotraj Skupnosti začeli izvajati mednarodni standardi na področju boja proti pranju denarja in financiranju terorizma, ki jih je razvila Projektna skupina za finančno ukrepanje (v nadaljnjem besedilu: FATF).
- (6) Direktiva (EU) 2015/849 opredeljuje in opisuje vrsto kaznivih dejanj, pri katerih so lahko sredstva, pridobljena z njimi, predmet pranja denarja ali financiranja terorizma. Pogosto se sredstva, pridobljena z navedenimi kaznivimi dejanji, za namene pranja denarja ali financiranja terorizma prenesejo prek zunanje meje EU. Ta uredba bi morala to upoštevati in določati sistem pravil, ki bi, poleg prispevanja k preprečevanju samega pranja denarja in financiranja terorizma, olajšala odkrivanje in preiskovanje kaznivih dejanj, opredeljenih v Direktivi (EU) 2015/849.
- (7) FATF, ki je bila ustanovljena na vrhu skupine G7 v Parizu leta 1989, je medvladni organ, ki določa standarde in spodbuja učinkovito izvajanje pravnih, regulativnih in operativnih ukrepov za boj proti pranju denarja, financiranju terorizma in drugim povezanim grožnjam za integriteto mednarodnega finančnega sistema. Številne države članice so članice FATF ali pa jih v njej zastopajo regionalni organi. Unijo v FATF zastopa Komisija in se je zavezala k učinkovitemu izvajanju priporočil skupine. Na ravni FATF priporočilo 32 o prevoznikih gotovine določa, da bi morala biti vzpostavljena pravila glede ustreznih kontrol čezmejnih prenosov gotovine.
- (8) Določbe Uredbe (ES) št. 1889/2005 bi morale odražati vedno boljši vpogled v mehanizme, ki se uporabljajo za prenos nedovoljeno pridobljenih sredstev prek meja, in posledične spremembe priporočil FATF, spremembe pravnega okvira, uvedene z Direktivo (EU) 2015/849, razvoj novih dobrih praks ter oceno obstoječe zakonodaje. Glede na obsežnost potrebnih sprememb bi bilo treba navedeno uredbo razveljaviti in nadomestiti z novo.
- (9) Ta uredba ne posega v možnost držav članic, da uvedejo dodatne nacionalne kontrole prenosov gotovine znotraj Unije, pod pogojem, da so te kontrole v skladu s temeljnimi svoboščinami Unije, zlasti s členoma 63 in 65 Pogodbe o delovanju Evropske unije.
- (10) Ta uredba ne zadeva ukrepov Unije ali držav članic, ki omejujejo pretok kapitala v primeru resnih težav pri delovanju ekonomske in monetarne unije iz člena 66 Pogodbe o delovanju Evropske unije ali v primeru nenadne plačilnobilančne krize iz členov 143 in 144 Pogodbe.
- (11) Za namene te uredbe bi morali biti pristojni organi še naprej carinski organi glede na njihovo navzočnost na zunanjih mejah Unije, strokovno znanje v zvezi z izvajanjem

⁴ Direktiva (EU) 2015/849 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. maja 2015 o preprečevanju uporabe finančnega sistema za pranje denarja ali financiranje terorizma (UL L 141, 5.6.2015, str. 73).

⁵ Uredba Evropskega parlamenta in Sveta (ES) št. 1889/2005 z dne 26. oktobra 2005 o kontroli gotovine ob vstopu v Skupnost ali izstopu iz nje (UL L 309, 25.11.2005, str. 9)

kontrol potnikov in tovara ob prestopanju zunanje meje in izkušnje, pridobljene pri uporabi Uredbe (ES) št. 1889/2005. Obenem bi morale države članice še naprej imeti možnost, da kot pristojne organe določijo tudi druge nacionalne organe, navzoče na zunanji meji.

- (12) Eden ključnih pojmov v tej uredbi je „gotovina“, ki bi morala biti opredeljena tako, da zajema štiri kategorije: valuto, prenosljive instrumente, ki se glasijo na prinosnika, blago, ki se uporablja kot visoko likviden hranilec vrednosti, in nekatere vrste predplačniških kartic. Zaradi svojih značilnosti je mogoče, da se bodo nekateri prenosljivi instrumenti, ki se glasijo na prinosnika, blago, ki se uporablja kot visoko likviden hranilec vrednosti, ter predplačniške kartice, ki niso povezane z bančnim računom, uporabljali namesto valute kot anonimno sredstvo za prenos vrednosti prek zunanjih meja, saj niso sledljivi z običajnim sistemom nadzora s strani javnih organov. Ta uredba bi morala določati bistvene elemente opredelitve „gotovine“, hkrati pa Komisiji omogočati, da spreminja nebistvene elemente v odgovor na prizadevanja storilcev kaznivih dejanj in oseb, ki jim pomagajo, za izogibanje ukrepu, ki se uporablja za kontrolo samo ene vrste visoko likvidnih hranilcev vrednosti, s tem, da prek zunanjih meja prenašajo druge vrste teh hranilcev vrednosti. Če se odkrijejo dokazi za znatno število primerov takega ravnanja, je bistveno, da se hitro sprejmejo ukrepi za njegovo preprečevanje.
- (13) Prenosljivi instrumenti, ki se glasijo na prinosnika, so finančni instrumenti, ki fizičnemu imetniku omogočajo, da zahteva plačilo določenega finančnega zneska brez evidentiranja ali navedbe imena. Lahko se uporabljajo za preprost prenos znatnih vrednosti in so izrazito podobni valuti z vidika tveganja zlorab, likvidnosti in anonimnosti.
- (14) Blago, ki se uporablja kot visoko likviden hranilec vrednosti, je blago z visokim razmerjem med vrednostjo in količino, za katero obstaja preprosto dostopen mednarodni trgovalni trg, na katerem se lahko to blago pretvori v valuto ob le skromnih transakcijskih stroških. Tako blago je običajno standardizirane oblike, kar omogoča hitro preverjanje njegove vrednosti.
- (15) Predplačniške kartice so anonimne kartice, na katerih je shranjena denarna vrednost ali sredstva, ki se lahko uporabijo za plačilne transakcije, nakup blaga ali storitev ali izplačilo valute, in ki niso povezane z bančnim računom. Te kartice se veliko uporabljajo za različne legitimne namene, nekateri od teh instrumentov pa so tudi v jasnem družbenem interesu. Predplačniške kartice kot take so preprosto prenosljive in se lahko uporabljajo za prenos znatne vrednosti prek zunanjih meja. Zato je predplačniške kartice treba vključiti v opredelitev gotovine. To bo omogočilo razširitev ukrepov na nekatere vrste predplačniških kartic, če bodo dokazi to upravičevali, ob upoštevanju sorazmernosti in možnosti izvrševanja v praksi.
- (16) Za preprečevanje pranja denarja in financiranja terorizma bi bilo treba za fizične osebe uvesti obveznost prijave ob vstopu v Unijo ali izstopu iz nje. Da se ne bi po nepotrebnem omejeval prosti pretok ali preobremenilo državljanov in organov z upravnimi formalnostmi, bi morala biti obveznost omejena na mejno vrednost 10 000 EUR ali na protivrednost tega zneska v blagu, ki se uporablja kot visoko likviden hranilec vrednosti, v prenosljivih instrumentih, ki se glasijo na prinosnika, v vrednosti na predplačniški kartici ali v drugih valutah. Obveznost bi morala veljati za fizične osebe, ki imajo te zneske pri sebi, v svoji prtljagi ali v vozilu, v katerem prestopajo zunanjo mejo. Od teh fizičnih oseb bi bilo treba zahtevati, da gotovino dajo na razpolago pristojnim organom za namene kontrole.

- (17) Kar zadeva prenose gotovine, ki je ne spremlja njen lastnik, pošiljatelj, nameravani prejemnik ali njun zastopnik, na primer gotovina, ki se vnaša v Unijo ali iznaša iz nje v poštinih pošiljkah, prevoznih pošiljkah, nespremljani prtljagi ali tovoru v zabojnikih, bi morali imeti pristojni organi na zunanji meji pooblastila, da od pošiljatelja ali prejemnika ali njunega zastopnika zahtevajo, da poda prijavo ob zahtevi po razkritju. Tako razkritje bi moralo zajemati vrsto elementov, kot so poreklo, namembni kraj, gospodarski izvor in nameravana uporaba sredstev, ki jih ne zajema običajna dokumentacija, ki se predloži carini, kot so odpreme listine in carinske deklaracije. To bo pristojnim organom omogočalo, da opravijo analizo tveganja in svoja prizadevanja osredotočijo na tiste pošiljke, za katere menijo, da predstavljajo največje tveganje, brez nalaganja sistematičnih dodatnih formalnosti. Za obveznost razkritja bi morala veljati enaka mejna vrednost, kot se uporablja za gotovino, ki jo imajo pri sebi fizične osebe.
- (18) Za doseganje ciljev te uredbe je treba evidentirati številne standardizirane podatkovne elemente v zvezi s prenosom gotovine, kot so osebni podatki lastnika in prejemnika ter gospodarski izvor in nameravana uporaba gotovine.
- (19) Kar zadeva obveznost prijave in obveznost razkritja, bi bilo treba pristojnim organom podeliti pooblastila za izvajanje vseh potrebnih kontrol oseb, njihove prtljage, vozila, v katerem prestopajo zunanjo mejo, in vseh nespremljanih pošiljk ali posod, ki se prenašajo prek navedene meje in bi lahko vsebovale gotovino, ali prevoznega sredstva, ki jih prevaža. V primeru neizpolnjevanja obveznosti bi morali pristojni organi podati prijavo po uradni dolžnosti zaradi poznejšega sporočanja ustreznih podatkov drugim organom.
- (20) Če pristojni organi odkrijejo znesek gotovine, nižji od mejne vrednosti, vendar obstajajo znaki, da je gotovina morda povezana s kaznivim dejanjem, kot je opredeljeno v tej uredbi, bi morali imeti možnost, da evidentirajo bistvene podatke o osebah, ki nosijo gotovino, kot so njihovi osebni podatki in državljanstvo, ter podrobnosti o uporabljenem prevoznem sredstvu, kot so vrsta vozila, njegov kraj odhoda in namembni kraj.
- (21) Te podatke bi bilo treba posredovati finančnoobveščevalni enoti zadevne države članice. Te enote so vzpostavljene kot središča v boju proti pranju denarja in financiranju terorizma, saj prejemajo in obdelujejo informacije iz različnih virov, kot so finančne institucije, ter jih analizirajo, da bi ugotovile, ali obstajajo razlogi za nadaljnjo preiskavo, ki morda niso očitni pristojnim organom, ki zbirajo prijave in izvajajo kontrole na podlagi te uredbe.
- (22) Odkritja zneskov, ki so nižji od mejne vrednosti, v primerih, ko obstajajo znaki kaznivega dejanja, so v tem okviru izjemno pomembna. Zato bi bilo treba omogočiti tudi izmenjavo podatkov o zneskih, nižjih od mejne vrednosti, s pristojnimi organi v drugih državah članicah, če obstajajo znaki kaznivega dejanja.
- (23) Glede na to, da prenos gotovine, ki je predmet kontrol v skladu s to uredbo, poteka prek zunanje meje, in glede na težavnost ukrepanja po tem, ko gotovina zapusti kraj vstopa ali izstopa, ter zaradi tveganja, povezanega z nedovoljeno uporabo že majhnih zneskov, bi moralo biti pristojnim organom omogočeno, da gotovino v nekaterih okoliščinah zasežejo in začasno zadržijo, kar je predmet nadzora in ravnotežja: prvič, kadar obveznost prijave ali razkritja ni bila izpolnjena, in, drugič, kadar obstajajo znaki kaznivega dejanja, ne glede na znesek ali na to, ali ima gotovino pri sebi fizična oseba ali gre za nespremljano gotovino. Glede na naravo takega začasnega zasega in zadržanja ter učinek, ki bi ga lahko imela na svobodo gibanja in lastninsko pravico, bi

moralo biti obdobje zadržanja omejeno na najkrajši možni čas, ki ga potrebujejo drugi pristojni organi, da odločijo, ali obstajajo razlogi za nadaljnje ukrepanje, kot so preiskave ali zaseg gotovine na podlagi drugih pravnih instrumentov. Odločbi o začasnem zadržanju gotovine na podlagi te uredbe bi morala biti priložena obrazložitev, v kateri bi morali biti ustrezno opisani posebni dejavniki, ki so privedli do ukrepa. Če se ob izteku roka ne sprejme odločitev glede nadaljnjega ukrepanja ali če pristojni organ odloči, da ni razlogov za nadaljnje zadržanje gotovine, bi se morala ta nemudoma dati na razpolago prijavitelju.

- (24) Nujno je, da pristojni organi, ki zbirajo podatke na podlagi te uredbe, te podatke pravočasno posredujejo nacionalni finančnoobveščevalni enoti, da bi jih ta lahko nadalje analizirala in jih primerjala z drugimi podatki, kot je določeno v Direktivi 2015/849.
- (25) Če pristojni organi evidentirajo opustitev prijave ali razkritja ali če obstajajo znaki kaznivega dejanja, bi morali imeti možnost, da te podatke prek ustreznih kanalov sporočijo organom, pristojnim za boj proti zadevnemu kaznivemu dejanju. Taka izmenjava podatkov je sorazmerna, saj je verjetno, da bi osebe, ki so kršile obveznost prijave in bile prijete v eni od držav članic, izbrale drugo državo članico vstopa ali izstopa, katere pristojni organi ne bi imeli informacij o njihovih predhodnih kršitvah. Izmenjava takih podatkov bi morala biti obvezna, da bi se zagotovila dosledna uporaba v vseh državah članicah. Če obstajajo znaki, da je gotovina povezana s kaznivim dejanjem, ki bi lahko negativno vplivalo na finančne interese Unije, bi se morale take informacije dati na razpolago tudi Komisiji. Za boljše doseganje ciljev preprečevanja in odvratanja iz te uredbe v zvezi z izogibanjem obveznosti prijave bi morale države članice in Komisija med sabo obvezno izmenjevati tudi anonimizirane podatke o tveganju in rezultate analize tveganja.
- (26) Treba bi bilo omogočiti izmenjavo podatkov med pristojnimi organi države članice ali Komisijo in organi tretje države ob ustreznih zaščitnih ukrepih. Taka izmenjava podatkov bi morala biti dovoljena le ob spoštovanju ustreznih nacionalnih določb in določb Unije o temeljnih pravicah in o prenosu osebnih podatkov ter z dovoljenjem organov, ki so te podatke pridobili. Komisijo bi bilo treba obvestiti o vseh izmenjavah podatkov s tretjimi državami na podlagi te uredbe.
- (27) Zaradi narave zbranih podatkov in legitimnega pričakovanja prijaviteljev, da se bodo njihovi osebni podatki in podatki o zneskih gotovine, ki so jih vnesli v Unijo ali iznesli iz nje, obravnavani zaupno, bi morali pristojni organi zagotoviti zadostne zaščitne ukrepe v zvezi s spoštovanjem poklicne skrivnosti s strani uradnikov, ki potrebujejo dostop do podatkov, ter podatke ustrezno zaščititi pred nepooblaščenim dostopom, uporabo ali sporočanjem. Podatki se ne bi smeli razkriti brez dovoljenja organa, ki jih je zbral, razen če je v tej uredbi ali v nacionalni zakonodaji določeno drugače, zlasti v povezavi s sodnim postopkom. Vsako zbiranje, razkritje, posredovanje, sporočanje in drugo obdelovanje osebnih podatkov v okviru področja uporabe te uredbe bi moralo potekati v skladu z zahtevami Direktive Evropskega parlamenta in Sveta 95/46/ES⁶ in Uredbe (ES) št. 45/2001 Evropskega parlamenta in Sveta⁷.

⁶ Direktiva Evropskega parlamenta in Sveta 95/46/ES z dne 24. oktobra 1995 o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov in o prostem pretoku takih podatkov (UL L 281, 23.11.1995, str. 31).

⁷ Uredba (ES) št. 45/2001 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 18. decembra 2000 o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov v institucijah in organih Skupnosti in o prostem pretoku takih podatkov (UL L 8, 12.1.2001, str. 1).

- (28) Da bi finančnoobveščevalne enote lahko opravljale analize in da bi organi drugih držav članic lahko nadzorovali in izvrševali obveznost prijave, zlasti v zvezi s prijavitelji, ki so že kršili to obveznost, je nujno, da se podatki o prijavah hranijo dovolj dolgo, da lahko pristojni organi učinkovito izvedejo preiskave. Obdelava osebnih podatkov na podlagi te uredbe služi enakemu namenu, kot je opredeljen v Direktivi (EU) 2015/849. V skladu z navedeno direktivo finančnoobveščevalne enote hranijo podatke, ki jim jih zagotovijo „pooblaščen subjekti“, pet let. Za učinkovit nadzor in izvrševanje obveznosti prijave bi bilo treba obdobje hrambe podatkov o izjavah uskladiti z obdobjem iz Direktive (EU) 2015/849.
- (29) Za spodbujanje izpolnjevanja obveznosti in odvrčanje od izogibanja obveznostim bi morale države članice uvesti kazni za neizpolnjevanje obveznosti prijave ali razkritja. Kazni bi se morale uporabljati le, če se ne izpolni obveznost prijave ali razkritja na podlagi te uredbe, in ne bi smele upoštevati kaznivega dejanja, ki je morebiti povezano z gotovino; to kaznivo dejanje je lahko predmet nadaljnje preiskave in ukrepov, ki ne spadajo na področje uporabe te uredbe. Kazni bi morale biti učinkovite, sorazmerne in odvračilne ter ne bi smele presegati tistega, kar je nujno za spodbujanje izpolnjevanja obveznosti.
- (30) Da bi se zagotovila enotna uporaba kontrol ter učinkovita obdelava, posredovanje in analiza prijav s strani pristojnih organov, bi bilo treba na Komisijo prenesti izvedbena pooblastila za sprejetje predloge obrazcev prijave in razkritja, določitev meril skupnega okvira za obvladovanje tveganja, določitev tehničnih pravil in postopkov ter predloge obrazcev, ki se uporabljajo za prijave in izmenjavo podatkov, ter določitev pravil in oblike, ki se uporabljajo za zagotavljanje statističnih podatkov Komisiji. To bi moralo vključevati vzpostavitev primernih elektronskih sistemov. Ta pooblastila bi bilo treba izvajati v skladu z Uredbo (EU) št. 182/2011 Evropskega parlamenta in Sveta⁸.
- (31) Da bi se lahko hitro upoštevale prihodnje spremembe mednarodnih standardov, kakor jih določa FATF, ali da bi se lahko obravnavalo izogibanje tej uredbi z uporabo likvidnih hranilcev vrednosti, ki jih opredelitev „gotovine“ ne zajema, bi bilo treba na Komisijo prenesti pooblastilo, da v skladu s členom 290 Pogodbe o delovanju Evropske unije sprejme akte za spremembo navedene opredelitve. Zlasti je pomembno, da se Komisija pri svojem pripravljalnem delu ustrezno posvetuje, vključno na ravni strokovnjakov, in da se ta posvetovanja izvedejo v skladu z načeli, določenimi v Medinstitucionalnem sporazumu o boljši pripravi zakonodaje z dne 13. aprila 2016⁹. Za zagotovitev enakopravnega sodelovanja pri pripravi delegiranih aktov Evropski parlament in Svet zlasti prejmeta vse dokumente sočasno s strokovnjaki iz držav članic, njuni strokovnjaki pa se sistematično lahko udeležujejo sestankov strokovnih skupin Komisije, ki zadevajo pripravo delegiranih aktov.
- (32) Ker ciljev te uredbe države članice ne morejo zadovoljivo doseči, temveč se – zaradi nadnacionalnega obsega pranja denarja in financiranja terorizma ter posebnosti notranjega trga in njegovih temeljnih svoboščin, ki jih je mogoče popolnoma izvajati le tako, da se gotovina, ki prestopa zunanjo mejo Unije, ne obravnava pretirano različno na podlagi nacionalne zakonodaje – lažje dosežejo na ravni Unije, lahko Unija sprejme ukrepe v skladu z načelom subsidiarnosti iz člena 5 Pogodbe o Evropski uniji.

⁸ Uredba (EU) št. 182/2011 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. februarja 2011 o določitvi splošnih pravil in načel, na podlagi katerih države članice nadzirajo izvajanje izvedbenih pooblastil Komisije (UL L 55, 28.2.2011, str. 13).

⁹ Ref. na UL [L 123/1]

V skladu z načelom sorazmernosti iz navedenega člena ta uredba ne presega tistega, kar je potrebno za doseganje navedenih ciljev.

- (33) Ta uredba spoštuje temeljne pravice in upošteva načela, priznana v členu 6 Pogodbe o Evropski uniji in navedena v Listini o temeljnih pravicah Evropske unije, zlasti v naslovu II Listine.
- (34) Opravljeno je bilo posvetovanje z Evropskim nadzornikom za varstvo podatkov v skladu s členom 28(2) Uredbe (ES) št. 45/2001, ki je podal mnenje¹⁰ –

SPREJELA NASLEDNJO UREDBO:

Člen 1 *Predmet urejanja*

V tej uredbi je določen sistem kontrol gotovine, ki se vnaša v Unijo ali iznaša iz nje, za dopolnitev pravnega okvira za preprečevanje pranja denarja in financiranja terorizma iz Direktive (EU) 2015/849.

Člen 2 *Opredelitev pojmov*

1. V tej uredbi se uporabljajo naslednje opredelitve pojmov:
- (a) „gotovina“ pomeni:
 - valuto;
 - prenosljive instrumente, ki se glasijo na prinosnika, iz Priloge I;
 - blago, ki se uporablja kot visoko likviden hranilec vrednosti, iz Priloge I;
 - predplačniške kartice iz Priloge I;
 - (b) „vstopati v Unijo ali izstopati iz nje“ ali „vnašati se v Unijo ali iznašati se iz nje“ pomeni prihajati z ozemlja zunaj tistega iz člena 355 Pogodbe o delovanju Evropske unije na ozemlje iz člena 355 navedene pogodbe ali prihajati z ozemlja iz člena 355 navedene pogodbe na ozemlje zunaj tistega iz člena 355 navedene pogodbe;
 - (c) „valuta“ pomeni bankovce in kovance, ki so v obtoku kot plačilno sredstvo ali so bili v obtoku kot plačilno sredstvo in se lahko prek finančnih institucij ali centralnih bank še vedno zamenjajo za bankovce in kovance, ki so v obtoku kot plačilno sredstvo;
 - (d) „prenosljiv instrument, ki se glasi na prinosnika“, pomeni instrument, ki ni valuta in ki imetniku daje pravico, da ob predložitvi instrumenta zahteva finančni znesek brez dokazovanja svoje identitete ali upravičenosti do navedenega zneska;
 - (e) „blago, ki se uporablja kot visoko likviden hranilec vrednosti“, pomeni blago z visokim razmerjem med vrednostjo in količino, ki se lahko na dostopnih trgovanih trgih preprosto pretvori v valuto ob le skromnih transakcijskih stroških;
 - (f) „predplačniška kartica“ pomeni anonimno kartico, na kateri je shranjena denarna vrednost ali sredstva, ki se lahko uporabijo za plačilne transakcije, nakup blaga ali storitev ali izplačilo valute, in ki ni povezana z bančnim računom;

¹⁰ UL C , , str. .

- (g) „pristojni organi“ pomenijo carinske organe držav članic ali katere koli druge organe, ki jih države članice pooblastijo za uporabo te uredbe;
 - (h) „nespremljana gotovina“ pomeni gotovino, ki je del pošiljke in katere lastnik, pošiljatelj ali nameravani prejemnik ne potuje s pošiljko;
 - (i) „kaznivo dejanje“ pomeni katero koli dejanje iz člena 3(4) Direktive (EU) 2015/849;
 - (j) „finančnoobveščevalna enota“ pomeni subjekt, ki je bil ustanovljen v državi članici za namene izvajanja člena 32 Direktive (EU) 2015/849.
2. Na Komisijo se prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 14 za spreminjanje Priloge I, da bi se upoštevali novi trendi pri pranju denarja in financiranju terorizma, kot sta opredeljena v odstavkih 3, 4 in 5 člena 1 Direktive (EU) 2015/849, ali dobre prakse na področju preprečevanja pranja denarja in financiranja terorizma ali da bi se storilec kaznivih dejanj preprečila uporaba prenosljivih instrumentov, ki se glasijo na prinosnika, blaga, ki se uporablja kot visoko likviden hranilec vrednosti, ali predplačniških kartic za izogibanje obveznostim iz členov 3 in 4.

Člen 3 *Obveznost prijave*

1. Vsaka fizična oseba, ki vstopa v Unijo ali izstopa iz nje in ima pri sebi, v svoji prtljagi ali v svojem prevoznem sredstvu gotovino v vrednosti 10 000 EUR ali več, to gotovino prijavi pristojnim organom države članice, prek katere vstopa v Unijo ali izstopa iz nje, in jim to gotovino da na razpolago za namene kontrole. Obveznost prijave se ne šteje za izpolnjeno, če se predložijo napačni ali nepopolni podatki ali če se gotovina ne da na razpolago za namene kontrole.
2. Prijava iz odstavka 1 vsebuje podrobnosti o:
- (a) prijavitelju, vključno s polnim imenom, naslovom, datumom in krajem rojstva ter državljanstvom;
 - (b) lastniku gotovine, vključno s polnim imenom, naslovom, datumom in krajem rojstva ter državljanstvom;
 - (c) nameravanem prejemniku gotovine, vključno s polnim imenom, naslovom, datumom in krajem rojstva ter državljanstvom;
 - (d) znesku in vrsti gotovine;
 - (e) izvoru in nameravani uporabi gotovine;
 - (f) poti prevoza;
 - (g) prevoznem sredstvu.
3. Podatki se posredujejo v pisni ali elektronski obliki z uporabo obrazca, določenega na podlagi člena 15(a). Prijavitelju se na zahtevo izda overjena kopija.

Člen 4 *Obveznost razkritja*

1. Če se v Unijo vnaša ali iz nje iznaša nespremljana gotovina v vrednosti 10 000 EUR ali več, lahko pristojni organi države članice, prek katere se gotovina vnaša ali iznaša,

po analizi tveganja od pošiljatelja ali prejemnika ali njunega zastopnika zahtevajo, da poda prijavo ob zahtevi po razkritju. Obveznost prijave se ne šteje za izpolnjeno, če se predložijo napačni ali nepopolni podatki ali če se gotovina ne da na razpolago za namene kontrole.

2. Prijava ob zahtevi po razkritju iz odstavka 1 vsebuje podrobnosti o:
 - (a) prijavitelju, vključno s polnim imenom, naslovom, datumom in krajem rojstva ter državljanstvom;
 - (b) lastniku gotovine, vključno s polnim imenom, naslovom, datumom in krajem rojstva ter državljanstvom;
 - (c) pošiljatelju gotovine, vključno s polnim imenom, naslovom, datumom in krajem rojstva ter državljanstvom;
 - (d) prejemniku ali nameravanem prejemniku gotovine, vključno s polnim imenom, naslovom, datumom in krajem rojstva ter državljanstvom;
 - (e) znesku in vrsti gotovine;
 - (f) izvoru in nameravani uporabi gotovine.
3. Podatki se posredujejo v pisni ali elektronski obliki z uporabo obrazca, določenega na podlagi člena 15(a). Prijavitelju se na zahtevo izda overjena kopija.

Člen 5

Pooblastila pristojnih organov

1. Zaradi preverjanja izpolnjevanja obveznosti iz člena 3 so pristojni organi pooblašteni za izvajanje kontrole fizičnih oseb, njihove prtljage in prevoznih sredstev v skladu s pogoji, določenimi v nacionalni zakonodaji.
2. Zaradi izvajanja obveznosti razkritja iz člena 4 so pristojni organi pooblašteni za izvajanje kontrole vseh pošilk, posod in prevoznih sredstev, ki bi lahko vsebovali nespremljano gotovino, v skladu s pogoji, določenimi v nacionalni zakonodaji.
3. Če obveznost iz člena 3 ali obveznost razkritja iz člena 4 ni izpolnjena, pristojni organi podajo prijavo po uradni dolžnosti v pisni ali elektronski obliki, ki vsebuje čim več podrobnosti iz člena 3(2) ali člena 4(2), odvisno od primera.
4. Kontrole temeljijo predvsem na analizi tveganja, da bi se prepoznala in ocenila tveganja ter oblikovali potrebni protiukrepi, in se izvajajo znotraj skupnega okvira za obvladovanje tveganja v skladu z merili, določenimi na podlagi člena 15(b).

Člen 6

Zneski, nižji od mejne vrednosti

1. Če pristojni organi odkrijejo, da v Unijo vstopa ali iz nje izstopa fizična oseba z gotovino, katere znesek je nižji od mejne vrednosti iz člena 3, in po opravljeni analizi tveganja ugotovijo, da obstajajo znaki, da je gotovina povezana s kaznivim dejanjem, navedene podatke evidentirajo, prav tako pa tudi polno ime, naslov, datum in kraj rojstva ter državljanstvo navedene osebe ter podatke o uporabljenem prevoznem sredstvu.

2. Če pristojni organi odkrijejo, da se v Unijo vnaša ali iz nje iznaša pošiljka nespremljane gotovine, katere znesek je nižji od mejne vrednosti iz člena 4, in po opravljeni analizi tveganja ugotovijo, da obstajajo znaki, da je gotovina povezana s kaznivim dejanjem, navedene podatke evidentirajo, prav tako pa tudi polno ime, naslov, datum in kraj rojstva ter državljanstvo pošiljatelja, nameravanega prejemnika ali njunega zastopnika ter podatke o uporabljenem načinu pošiljanja.

Člen 7

Začasno zadržanje gotovine s strani pristojnih organov

1. Pristojni organi lahko v skladu s pogoji, določenimi v nacionalni zakonodaji, z upravo odločbo zasežejo in začasno zadržijo gotovino, če:
 - (a) ni izpolnjena obveznost iz člena 3 ali 4; ali
 - (b) če obstajajo znaki, da je gotovina povezana s kaznivim dejanjem, ne glede na to, ali jo ima pri sebi fizična oseba ali gre za nespremljano gotovino.
2. Upravni odločbi iz odstavka 1 je priložena obrazložitev, zadevno osebo se o odločbi obvesti v trenutku, ko se izda, odločba pa je predmet učinkovitega pravnega sredstva v skladu s postopki iz nacionalnega prava.
3. Obdobje začasnega zadržanja je strogo omejeno na čas, ki je potreben, da pristojni organi odločijo, ali okoliščine primera upravičujejo nadaljnje zadržanje. Najdaljše obdobje začasnega zadržanja se določi v nacionalni zakonodaji, vendar ne sme biti daljše od 30 dni. Če odločitev o nadaljnjem zadržanju gotovine ni sprejeta v navedenem obdobju ali če se odloči, da okoliščine primera ne upravičujejo nadaljnjega zadržanja, se gotovina nemudoma da na razpolago prijavitelju.

Člen 8

Predložitev podatkov finančnoobveščevalni enoti

1. Pristojni organi evidentirajo podatke, pridobljene na podlagi člena 3, 4, 5(3) ali 6, in jih posredujejo finančnoobveščevalni enoti države članice, v kateri so bili pridobljeni, v skladu s tehničnimi pravili, določenimi na podlagi člena 15(c).
2. Podatki iz odstavka 1 se sporočijo čim prej, najpozneje pa en mesec po dnevu, ko so bili zbrani.

Člen 9

Izmenjava podatkov med pristojnimi organi in s Komisijo

1. Pristojni organ vsake države članice po elektronski poti sporoči pristojnim organom vseh drugih držav članic naslednje podatke:
 - (a) prijave po uradni dolžnosti na podlagi člena 5(3);
 - (b) podatke, zbrane na podlagi člena 6;
 - (c) prijave na podlagi člena 3 ali 4, če obstajajo znaki, da je gotovina povezana s kaznivim dejanjem;
 - (d) anonimizirane podatke o tveganju in rezultate analize tveganja.

2. Če obstajajo znaki, da je gotovina povezana s kaznivim dejanjem, ki bi lahko negativno vplivalo na finančne interese Unije, se podatki iz odstavka 1 posredujejo tudi Komisiji.
3. Pristojni organ podatke iz odstavkov 1 in 2 sporoči v skladu s tehničnimi pravili, določenimi na podlagi člena 15(c), in z uporabo obrazca, določenega na podlagi člena 15(d).
4. Podatki iz odstavkov 1 in 2 se sporočijo čim prej, najpozneje pa en mesec po dnevu, ko so bili zbrani.

Člen 10

Izmenjava podatkov s tretjimi državami

1. Države članice ali Komisija lahko v okviru medsebojne upravne pomoči tretji državi sporoči naslednje podatke, če to dovoli pristojni organ, ki je podatke pridobil od prijavitelja ali njegovega zastopnika, ter če je tako sporočanje v skladu z ustreznimi nacionalnimi določbami in določbami Unije o prenosu osebnih podatkov v tretje države:
 - (a) prijave po uradni dolžnosti na podlagi člena 5(3);
 - (b) podatke, zbrane na podlagi člena 6;
 - (c) prijave na podlagi člena 3 ali 4, če obstajajo znaki, da je gotovina povezana s pranjem denarja ali financiranjem terorizma.
2. Države članice Komisijo uradno obvestijo o vsakršnem sporočanju podatkov na podlagi odstavka 1.

Člen 11

Poklicna skrivnost in zaupnost ter varnost podatkov

1. Pristojni organi zagotovijo varnost podatkov, ki so jih pridobili v skladu s členi 3, 4 in 6.
2. Za vse podatke, ki so jih evidentirali pristojni organi, velja dolžnost varovanja poklicne skrivnosti.

Člen 12

Varstvo osebnih podatkov in obdobje hrambe podatkov

1. Pristojni organi delujejo kot upravljavci osebnih podatkov, ki so jih pridobili v skladu s členi 3, 4 in 6.
2. Obdelava osebnih podatkov na podlagi te uredbe se izvaja samo za namene preprečevanja kaznivih dejanj in boja proti njim.
3. Do osebnih podatkov, pridobljenih v skladu s členi 3, 4 in 6, dostopa samo ustrezno pooblaščen osebje pristojnih organov, taki osebni podatki pa so ustrezno zaščiteni.

pred nepooblaščenim dostopom ali njihovim sporočanjem. Navedeni podatki se ne smejo razkriti ali sporočiti brez izrecnega dovoljenja pristojnega organa, ki je podatke prvotno pridobil, razen če je v členih 8, 9 in 10 določeno drugače. Navedeno dovoljenje ni potrebno, če morajo pristojni organi navedene podatke razkriti ali sporočiti v skladu z veljavnimi pravnimi določbami zadevne države članice, zlasti v povezavi s sodnimi postopki.

4. Pristojni organi in finančnoobveščevalna enota hranijo osebne podatke, pridobljene v skladu s členi 3, 4 in 6, pet let od dneva, ko so bili pridobljeni. Po izteku tega obdobja se podatki izbrišejo ali anonimizirajo.

Člen 13

Kazni za neizpolnjevanje obveznosti

Vsaka država članica uvede kazni, ki se uporabijo v primeru neizpolnjevanja obveznosti prijave iz členov 3 in 4. Take kazni morajo biti učinkovite, sorazmerne in odvračilne.

Člen 14

Izvajanje prenosa pooblastila

1. Pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov je preneseno na Komisijo pod pogoji, določenimi v tem členu.
2. Pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov iz člena 2(2) se prenese na Komisijo za nedoločen čas od ... *.
3. Prenos pooblastila iz člena 2(2) lahko kadar koli prekliče Evropski parlament ali Svet. S sklepom o preklicu preneha veljati prenos pooblastila iz navedenega sklepa. Sklep začne učinkovati dan po njegovi objavi v *Uradnem listu Evropske unije* ali na poznejši dan, ki je določen v navedenem sklepu. Sklep ne vpliva na veljavnost že veljavnih delegiranih aktov.
4. Pred sprejetjem delegiranega akta se Komisija posvetuje s strokovnjaki, ki jih imenuje vsaka država članica v skladu z načeli iz Medinstitucionalnega sporazuma o boljši pripravi zakonodaje z dne 13. aprila 2016.
5. Komisija takoj po sprejetju delegiranega akta o njem sočasno uradno obvesti Evropski parlament in Svet.
6. Delegirani akt, sprejet na podlagi člena 2(2), začne veljati le, če mu niti Evropski parlament niti Svet ne nasprotuje v roku dveh mesecev od uradnega obvestila Evropskemu parlamentu in Svetu o tem aktu ali če pred iztekom tega roka tako Evropski parlament kot Svet obvestita Komisijo, da mu ne bosta nasprotovala. Ta rok se na pobudo Evropskega parlamenta ali Sveta podaljša za dva meseca.

Člen 15

Podelitev izvedbenih pooblastil

Komisija z izvedbenimi akti sprejme ukrepe za zagotovitev enotne uporabe kontrol s strani pristojnih organov, vključno s:

* Datum začetka veljavnosti temeljnega zakonodajnega akta ali kateri koli drug dan, ki ga določi zakonodajalec.

- (a) predlogo obrazcev prijave in razkritja iz členov 3(3) in 4(3);
- (b) merili skupnega okvira za obvladovanje tveganja iz člena 5(4);
- (c) tehničnimi pravili za izmenjavo podatkov na podlagi členov 8 in 9, vključno z vzpostavitvijo ustreznega elektronskega sistema;
- (d) predlogo obrazca za sporočanje podatkov iz člena 9(3);
- (e) pravili in obliko, ki jih uporabljajo države članice za zagotavljanje anonimnih statističnih podatkov Komisiji o prijavah in kršitvah na podlagi člena 17.

Navedeni izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 16(2).

Člen 16 *Postopek v odboru*

1. Komisiji pomaga Odbor za kontrolo gotovine. Ta odbor je odbor v smislu Uredbe (EU) št. 182/2011.
2. Pri sklicevanju na ta odstavek se uporablja člen 5 Uredbe (EU) št. 182/2011.

Člen 17 *Sporočanje podatkov v zvezi z izvajanjem te uredbe*

1. Države članice najpozneje šest mesecev po dnevu začetka uporabe te uredbe Komisiji sporočijo:
 - (a) seznam pristojnih organov iz člena 2(1);
 - (b) podrobnosti o kaznih, uvedenih na podlagi člena 13;
 - (c) anonimizirane statistične podatke o prijavah, kontrolah in kršitvah v obliki, določeni na podlagi člena 15(e).
2. Države članice Komisijo uradno obvestijo o vseh naknadnih spremembah podatkov iz točk (a) in (b) odstavka 1 najpozneje en mesec po tem, ko te spremembe začnejo veljati.

Podatki iz točke (c) odstavka 1 se Komisiji predložijo vsaj vsakih šest mesecev.

3. Komisija zagotovi, da so podatki iz odstavka 1(a) in vse naknadne spremembe teh podatkov na podlagi odstavka 2 na razpolago vsem drugim državam članicam.

Člen 18 *Ocenjevanje*

Komisija pet let po začetku veljavnosti te uredbe in nato vsakih pet let Evropskemu parlamentu in Svetu predloži poročilo o uporabi te uredbe.

Člen 19 *Razveljavitev Uredbe (ES) št. 1889/2005*

Uredba (ES) št. 1889/2005 se razveljavi.

Sklicevanja na razveljavljeno uredbo se štejejo kot sklicevanja na to uredbo v skladu s korelacijsko tabelo iz Priloge II.

Člen 20
Začetek veljavnosti in uporaba

Ta uredba začne veljati dvajseti dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

Uporablja se od*

Ta uredba je v celoti zavezujoča in se neposredno uporablja v vseh državah članicah.

V Bruslju,

Za Evropski parlament

Za Svet

Predsednik

Predsednik

* Dve leti po začetku veljavnosti temeljnega zakonodajnega akta ali kateri koli drug dan, ki ga določi zakonodajalec.